

Gir blaffen i menneskerettigheter

Kommunal Rapport 03.10.2018

Stadig flere kommuner klager over at funksjonshemmede med assistansebehov sprenger kommunebudsjettene ved å bruke borgerstyrt personlig assistanse (BPA).

Rådmann Einar Arset i Ulstein hevder at BPA hindrer kommunen i å sende funksjonshemmede inn i samlokaliserte boliger (les: institusjoner). Da sier han også at han gir blaffen i menneskerettighetene for funksjonshemmede.

Arset klager sin nød i Kommunal Rapport, hvor han uttaler:

– Vi ser en voldsom vekst hvor BPA skaper millionkostnader ut av nærmest intet. I stedet for at kommunen får levere boliger med plass til flere som kan dele på ressursene, har BPA med fritt valg gjort at vi får én til én-tilbud med full kommunal kostnadsdekning. Vi forhindres rett og slett i å samordne egne tjenester.

Dermed hopper rådmannen galant over FN-konvensjonen om menneskerettighetene for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Ja, han gir rett og slett blaffen i at Norge har ratifisert konvensjonen for fem år siden, i den hensikt at menneskerettighetene for funksjonshemmede også skal gjelde i det norske samfunnet.

Konvensjonens artikkel 19 slår fast retten for funksjonshemmede til å leve selvstendig, fritt og uavhengig, og til å være inkludert i samfunnet. Det omfatter også retten til å velge hvor man vil bo, og til å få tilgang på individuelle tjenester i eget hjem.

Når Ulstein-rådmannen legger skylden på BPA for at kommunen ikke står fritt til å sende funksjonshemmede inn i såkalte bofellesskap for å spare eller dele på ressursene, blåser han samtidig menneskerettighetene for funksjonshemmede en lang marsj. Annerledes kan rådmannen ikke tolkes. Det til tross for at myndighetene faktisk mener at det norske samfunnet også skal innrette seg slik at menneskerettighetskonvensjonen for funksjonshemmede blir oppfylt.

BPA er en annerledes måte å organisere tradisjonelle hjemmetjenester på. Prinsippet er at personen som har et assistansebehov selv bestemmer hvem som skal assistere, hva det skal assisteres med, hvor og når assistansen er behøvd.

BPA lar funksjonshemmede sitte i førersetet i eget liv, og setter oss i stand til å delta i utdanning, arbeidsliv, familie og fritid på lik linje med andre.

Da rettighetsfestingen av BPA kom i 2015, anslo regjeringen at så mange som 14.000 personer kunne bli omfattet av den. Regjeringen har gitt hundrevis av millioner i ekstrabevilgninger til kommunene for at de skal settes i stand til å følge opp rettighetsfestingen.

Nærmere tre år senere har det meste gått galt. Kommunene følger ikke opp, og vegrer seg mot å innvilge timer til BPA på en måte som har ført til at svært få personer kan nyttiggjøre seg rettighetsfestingen.

At rådmannen i Ulstein forfekter slike påstander er rett og slett forstemmende. Det samme er kommunenes praktisering av rettighetsfestingen. Den viser bedre enn noe at ordningen med BPA bør bli en statlig ordning for å sikre at BPA blir det samfunnsøkonomisk lønnsomme frigjøringsverktøyet BPA er ment å skulle være for oss funksjonshemmede.